

Høringsnotat Kap. 2751 Legemidler mv. og medisinsk forbruksmateriell

Til: Stortingets helse- og omsorgskomiteé
Fra: Medtek Norge

Dato: 11.10.18

I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2019 er det foreslått kutt i ordningen med medisinsk forbruksmateriell og ernæring på blåresept. Ordningen er liten, men viktig for mennesker med tabubelagte lidelser som inkontinens, stomi, sår og sykdommer som kan føre til underernæring.

Totalt foreslår regjeringen kutt på 43,9 mill. kr i dette kapittelet, og det er to grupper som rammes særlig hardt; mennesker med inkontinens og mennesker med fenyktonuri (tidligere kalt Føllings sykdom). Medtek Norge mener de foreslåtte kuttene rammer sårbare pasienter uforholdsmessig hardt og gir utilsiktede negative samfunnsøkonomiske konsekvenser. Forslaget bør derfor reverseres.

Buksebleier, post 72

30 millioner kroner er foreslått kuttet på buksebleier til mennesker med inkontinens. For mange mennesker med inkontinens oppleves tilstanden som pinlig og skambelagt. Uten gode hjelpemidler og løsninger for kontroll på problemene blir sosial avgrensing og isolasjon nesten uunngåelig.

Ved bruk av riktige hjelpemidler klarer de fleste yngre, yrkesaktive å mestre sin inkontinens. Disse menneskene kan da leve normale, aktive liv og stå i jobb eller studier. Med buksebleier er dette enklere.

Inkontinens er en av de viktigste årsakene til at folk må på institusjon. Buksebleien er som en vanlig truse som brukeren kan ta av og på selv. Brukerne blir mer selvhjulpne, det blir mindre urin- og avføringslekkasjer og det blir mindre belastning på pårørende og hjemmetjenesten. Vi vet for eksempel at brukere med begynnende demens eller kognitiv svikt klarer å mestre sin inkontinens bedre med buksebleie og dermed kan bo hjemme lenger.

Produktene det her er snakk om har ikke hatt prisøkning siden 2009. Totalpris på den dyreste buksebleien er i underkant av 15 kroner inklusiv merverdiavgift. Gjennomsnittsbrukeren trenger to til tre buksebleier i døgnet for å holde seg tørr. 1. juli innførte HELFO referansepriser hvor man nettopp tok ned prisen på den dyreste buksebleien med ca. 9 prosent. Økt forbruk av disse bleiene skyldes at de fungerer bra for hjemmeboende som ikke er sengeliggende. De senere årene har det kommet et bredere sortiment som gjør at enda flere brukere kan få nytte av buksebleiene.

De foreslåtte tiltakene i Statsbudsjettet knyttet til buksebleier vil medføre at både apotek, bandasjister og produsenter vil måtte foreta kostnadsreduksjoner og effektivisering. Dette innebærer ulike tiltak som blant annet endringer i produktsortiment og kutt i tilbud av kostbar service

Leder i Norsk Sykepleierforbunds faggruppe Geriatri og Demens, Tor Engevik sier følgende; *Norsk Sykepleierforbunds faggruppe Geriatri og Demens er bekymret for foreslått innsparing innen kategorien inkontinens. Dette kan medføre en ytterligere belastning for sluttbrukere sett i forhold til både kvalitet på produkter, livskvalitet, og nødvendig behov for bistand i forhold til sitt inkontinensproblem.*

Vi ser også med bekymring på at konsekvensen av forslaget kan medføre større arbeidsbelastning og flere oppgaver på ansatte i hjemmesykepleien som allerede har en presset arbeidshverdag»

Næringsmidler til Fenylketonuri, post 70

6 millioner kroner er foreslått kuttet på ernæringsprodukter til ca. 140 pasienter med den sjeldne medfødte, genetiske sykdommen fenylketonuri. Disse er avhengige av å følge spesialdiett hele livet, for ikke å utvikle alvorlig fysisk og psykisk utviklingshemming. Personer med fenylketonuri kan ikke spise normale måltider, for å dekke kroppens behov for proteiner, vitaminer og mineraler må de til hvert måltid drikke et kosttilskudd, hver dag, hele året. Da er det viktig med variasjon i næringstilskudd, for å sikre vedvarende kritisk ernæring. Kostbehandling er i dag den eneste behandlingen ved fenylketonuri. For disse menneskene er næringsmidler medisin.

Ettersom det er få personer som har behov for de spesielle næringsmidlene tilpasset fenylketonuri, er det kun en grossist i Norge som forhandler varene. Denne grossisten over tid har bygget en stor kunnskapsdatabase og kan veilede pasienten. Dersom de foreslåtte kuttene gjennomføres kan det medføre at både utvalget av produkter reduseres samt at ansatte med høy kompetanse sies opp. Dette vil svekke tilbudet til en allerede svært sårbar pasientgruppe.

Årets forslag til kutt i blåreseptordningen er det siste i en lang rekke kutt over statsbudsjettene. Det er gjort innstramminger og endringer i ordningen i samtlige budsjetter de fem siste årene.

Om blåreseptordningen

Pasienter med bestemte sykdommer eller tilstander kan få medisinske forbruksprodukter på blå resept. Helfo har en egen produkt- og prislister som viser hvilke produkter som kan utleveres på blå resept (om lag 6000 produkter). Pasienten kan få dekket utgifter bare for de produktene som står oppført på listen for den aktuelle sykdommen eller tilstanden. Produktene skrives ut av legen. Pasienten henter ut produktene de har fått forskrevet på apotek eller hos bandasjist. Pasienten får dekket utgiftene til produktene, og betaler normalt bare egenandel. Egenandelen teller med i opptjeningen til frikort for helsetjenester.

Gode medisinske produkter til riktig pris brukt på riktig måte.

Målet med ordningen er at brukerne skal ha gode medisinske forbruksprodukter til riktig pris, brukt på riktig måte. Dette krever en ordning som sikrer brukerne gode og individuelt tilpassede produkter og som legger til rette for innovasjon for nye og bedre produkter til beste for brukerne og samfunnet

En ordning som er god for brukerne og bærekraftig for samfunnet.

Det norske samfunnet står overfor store utfordringer frem mot 2030. Vi blir stadig flere eldre og behandlingmulighetene øker. Etterspørselen etter medisinske forbruksprodukter øker også – ikke minst drevet av at stadig flere lever lenger med sine lidelser. Finansieringen av velferdsstaten vil som følge av dette oppleve økt press. Det er behov for kontroll og styring med utgiftene, men det er viktig at vi ikke strammer inn på en slik måte at det påfører brukerne uforholdsmessig store ulemper og samfunnet økte kostnader på lenger sikt. Det kan vi fort gjøre ved å stramme inn på gode produkter som koster litt mer, men som er bedre og mer effektive i bruk for både pasientene og helsetjenesten. Dette gjelder for eksempel buksebleier som bidrar til å redusere lekkasjer og komplikasjoner som trykksår.

Om Medtek Norge

Medtek Norge er en bransjeorganisasjon for leverandører av medisinsk teknologi i Norge. Medlemsbedriftene selger og distribuerer medisinsk utstyr, forbruksmateriell, hjelpemidler til personer med funksjonsnedsettelse og velferdsteknologi. Bedriftene tilbyr produkter og tjenester til helseforetak, NAV, kommuner, Helfo og det private helsemarkedet i Norge.

Kontaktinformasjon

Henriette Ellefsen Jovik
Mobil: +47 41 20 95 86
E-post: henriette@medteknorge.no
www.medteknorge.no